

Vår tids stora samhällsomdaning och vikten av en medskapande dialog

Ett freds- och utvecklingsperspektiv på
kommunernas dialogprocesser

Inspel i Urban Research konferensen
Framtidens stadsbyggnadsdialoger:
rättvisa, legitimitet och effektivitet
Chalmers, Göteborg den 26.11.2014

Institutionen för
Globala Politiska Studier
Hans.Abrahamsson@mah.se

MALMÖ HÖGSKOLA

Hans Abrahamsson

School of Global Studies
Hans.Abrahamsson@globalstudies.gu.se

GÖTEBORGS UNIVERSITET

När världen kommer till Göteborg
Kunskap om och Arbetssätt i **KAIROS**
Rättvisa och socialt hållbara Städer

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Dialogens motiv:

Effektivitetskriteriet:

**Brukardialog (hur): förbättrade beslutsunderlag,
effektivitet vid genomförandet
(individuell behovstillfredsställelse)**

**Demokratikriteriet
Invånardialog (Var):
Förstärka demokratin**

**Delaktighetskriteriet
Disciplinerande dialog (varför)
Medansvar för obekväma beslut
Från politiskt objekt till
följsamt politiskt subjekt**

*Öka den gemensamma sektorns
legitimitet*

Högt valdeltagande men stor skillnad
mellan olika valdistrikt
50-60% variation i storstadsregionerna
(speciellt lågt valdeltagande bland
Unga, kvinnor och utrikesfödda).

"För att folkstyrets former ska vara relevanta
måste demokratin ständigt utvecklas...
(...)... det är viktigt att var och en kan göra sin
röst hörd på andra sätt än att rösta i de
allmänna valen"

*En politik för en levande demokrati
Regeringens skrivelse 2013/14:61*

Dialogens faktiska inflytande

– väldigt lite forskning

Dialogens hinder

Hot mot den representativa demokratin – mestadels resursstarka som kommer till tals.
Intresset för demokratin ökar inte utan tvärtom minskar, speciellt för medlemskap i politiska partier

Medborgarna är inte intresserade – upplever sig inte kunna påverka

Makt och maktlöshet
Maktutövning i vår tid är en fråga om makt över (bemäktigande) och inte makt till

*Ett nödvändigt ont
Resurser, förberedelser
Återkoppling, spridning*

Antal personer som är medlemmar i politiska partier har halverats under de senaste 20 åren –
Medlemskap i ungdomsförbund än mer
Brist på förtroendevalda

66% vill delta (sjukvård, trafik)
82% deltar inte i någon invånardialog
46% tror sig inte kunna påverka alls

Lokal strävan efter tillväxt, innovation, kreativitet och attraktivitet medför ett postpolitiskt tillstånd – triangulering – inga politiska alternativ.

Inbjuden dialog uppifrån
”Det är kommunstyrelsen som fattar beslut om medborgardialoger ska genomföras, och om de frågor som skall ställas”

Den Stora Omdaningen i vår tid

Tre processer i samverkan som
flätar ihop det lokala med det globala

och medför ökande krav på invånardialog !

Statens förändrade roll

När **staten drar sig tillbaka** från det politiska rummet ökar utrymmet för **städer** och deras nätverk.

Urbaniseringens utmaningar

Urbaniserings- och tillväxttakt

Finansieringsgap

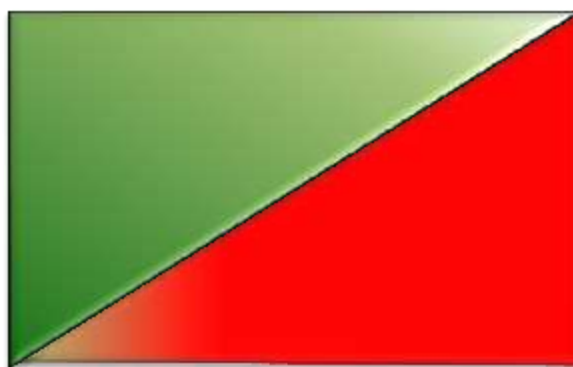
Låg och högutbildad arbetskraft sida vid sida

Inkomst- hälsoklyftor, Globala Nord/Syd

SPÄNNINGSFÄLT

När det globala möter det lokala

Nav för
global
samhälls-
styrning

Slagfält för
sociala
konflikter

Rörelseriktningen är politiskt påverkbar !
Utmaningen ligger i samhällsproblemens
KOMPLEXITET

**SKL/KAIROS: dialog/medskapande för att hantera
komplexa samhällsfrågor i vår tids samhällsomdaning**

Framtidens stadsbyggnadsdialoger

Rättvisa, legitimitet och effektivitet

650 000

lägenheter byggda i Sverige 1965-1975

av samtliga flerfamiljshus

Väldiga uppskjutna investeringsbehov

325 miljarder kr i Sverige (500 000/lägenhet)

Mycket stora summor i EU

Dialog är **att lyssna och att tänka** tillsammans och att få med så många perspektiv som möjligt för att Demokratisera demokratin.

Medskapande handlar om att kunna påverka **vad** som skall göras, **varför** det skall göras och **hur** det skall göras. Medskapa handlar om att vara med i **hela processen**, att bli en del av och därmed också medansvarig för resultatet

En arbetskultur och ett förhållningssätt

Dialog och medskapande

Ömsesidigt beroende och ömsesidigt förstärkande

Dialog och medskapande handlar om att skapa förutsättningar för ökad delaktighet och medansvar för att **hantera vår tids komplexa samhällsfrågor**. **Identifiera** åtgärder som kan **främja** social hållbarhet och som kan **förebygga** sociala konflikter.

Att komplettera den
representativa demokratin
med en medskapande
”perspektivdemokrati”

Att ta ytterligare ett steg

Forskningslitteraturen beskriver ofta deltagande processer i tre steg.

För att nå fram till medskapande vill vi lägga till ett fjärde

för att därpå lägga till ett fjärde

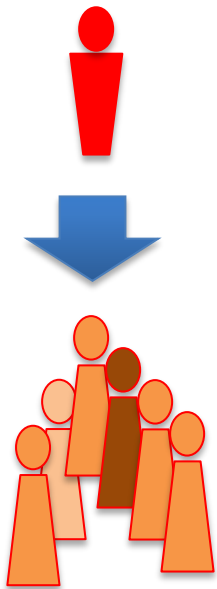
Information

Konsultation

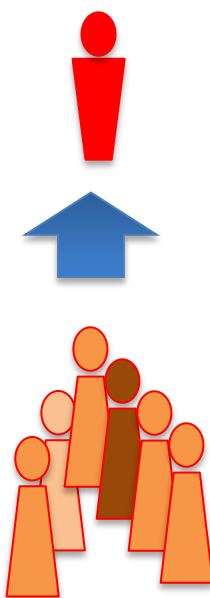
Diskussion

Lärande dialog

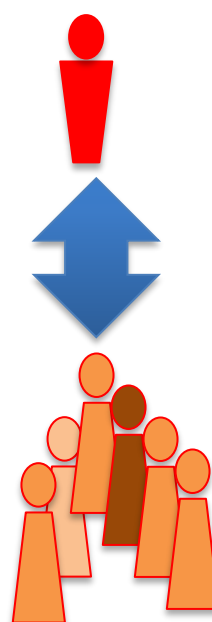
Medskapande dialog

Vi vill att ni ska veta något / förstå oss

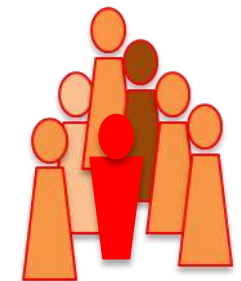
Vi vill veta vad ni tycker, tänker (känner)

Argumentation, kommentar och replik. Vilket perspektiv är "rätt"?

Vi tänker och lär om frågan tillsammans från olika perspektiv

Vi gör tillsammans och tar delat ansvar för resultatet

Alla samtalstyperna kan vara värdefulla, men för olika syften.
Dialog eller monolog avgörs av vad man gör före, efter och under samtalet

Tack för uppmärksamheten!

Hans Abrahamsson

School of Global Studies

Hans.Abrahamsson@globalstudies.gu.se

GÖTEBORGS UNIVERSITET